

vi afstemningen et øjeblik. (*Ophold*). Vi skrider til afstemning.

Afstemning

Forslag til vedtagelse nr. V 16 af Jens Vibjerg (V), Thomas Adelskov (S), Bent Bøgsted (DF), Jakob Axel Nielsen (KF) og Elisabeth Geday (RV) (*se side 2639*) vedtoges med 97 stemmer (V, S, DF, KF og RV) mod 9 (SF og EL).

Hermed var følgende forslag bortfaldet:

Forslag til vedtagelse nr. V 15 af Ole Sohn (SF) og Jørgen Arbo-Bæhr (EL) (*se side 2638*).

Hermed sluttede forespørgslen.

Den næste sag på dagsordenen var:

20) Første behandling af lovforslag nr. L 158: Forslag til lov om detailsalg fra butikker m.v. Af økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen). (Fremsat 20/4 2005).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Fjerde næstformand (Niels Helveg Petersen): Jeg anmoder om, at der bliver stilhed, så vi kan gennemføre forhandlingen.

Forhandling

Jens Hald Madsen (V):

For Venstre er det en stor dag forstået på den måde, at vores udgangspunkt har været en total ophævelse af lukkeloven. Vi finder her, at der sker en liberalisering af lukkeloven, og dermed vil det på sigt vise sig, at lukkeloven efterhånden er udfaset. Det tror jeg også er den erkendelse, man vil finde, når der skal ske en revision i år 2010.

I Venstre har vi ikke til hensigt at regulere forbrugernes adfærd. Til gengæld er vi interesserede i at skabe et marked, hvor der skabes flere muligheder for den enkelte forbruger: flere og billigere muligheder, flere valg. Vi ved alle, at store og små butikker kører med forskellige salgsparametre, hvor de små kører med en høje-

re service og et tættere lokalkendskab, mens de større kører på et konkurrenceparameter, der hedder pris og kvantitet, måske mere end kvalitet.

Kl. 16.35

Vi er forstående over for dem, som er bekymrede for udviklingen. Derfor ser vi også, at der ved fortsat at have denne lukkelov i hvert fald er mulighed for, at der kan ske en gradvis liberalisering hen imod en endelig erkendelse af, at der ikke længere er behov for lukkeloven.

Med udgangspunkt i det oplæg, som er kommet fra interesseorganisationerne, synes vi, at vi er nået ganske langt med hensyn til at forene de forskellige interesser. Vi ved selvfølgelig, at der stadig væk er interesseorganisationer, som er utilfredse, men med det udgangspunkt, der var, synes vi stadig væk i Venstre, at vi er nået frem til et ganske godt og flot resultat.

Med disse ord vil vi gerne fra Venstres side sige, at vi kan støtte det fremsatte lovforslag.

(Kort bemærkning).

Frank Aaen (EL):

Først vil jeg selvfølgelig sige tak til hr. Jens Hald Madsen for det klare udsagn om, at det her bare er et led i retning af helt at få fjernet enhver form for lukkelov. Det er jo godt at vide.

Det, der fik mig til at tage ordet, var i virkeligheden et udsagn om, at Venstre ikke vil være med til at regulere forbrugernes adfærd, underforstået regulere, hvornår de kan købe ind. Det er da grundlæggende noget sludder at sige sådan som et oplæg til en ledsagelse af en lukkelov, men det er da også noget sludder at sige sådan, når vi ved, at den lukkelov, der er lagt op til her i forlængelse af de tidligere liberaliseringer, vil føre til færre små butikker ude i landdistrikterne. Hvis der er noget, der regulerer forbrugernes adfærd, er det da at lukke deres butik, så de er nødt til at køre langt for at handle ind.

Derfor vil jeg gerne spørge Venstres ordfører: Hvordan er sammenhængen egentlig talt mellem de pæne ord om at ville gøre så meget for landdistrikternes udvikling, samtidig med at man vedtager en lov, der yderligere vil affolke landdistrikterne?

(Kort bemærkning).

Jens Hald Madsen (V):

Jeg er utrolig glad for, at hr. Frank Aaen lige pludselig har den store interesse for det private erhvervsliv. Det har man ikke mærket meget til. Det er da utrolig glædeligt, at Enhedslisten har

en stor interesse for, hvordan en købmandsbutik bliver drevet. Men jeg tror måske, at man skal forklare hr. Frank Aaen, at det ikke er lovgiverne, der bestemmer, om en købmandsbutik er rentabel eller ej; det er forbrugerne, det er kunderne. Der er ikke nogen lovgivere herinde, som har til sinds at eller kan lukke en købmandsbutik. Det kan kun gøres på én måde, nemlig ved at kunderne ikke kommer. Det er det, der hedder fri markedsøkonomi, og det er sådan set det, vi støtter i Venstre.

(Kort bemærkning).

Frank Aaen (EL):

Det var da det værste hykleri, jeg nogen sinde har hørt, sådan at løbe fra ansvaret for egne gerninger. Enhver ved da, at man lukker de små butikker, når man træffer beslutninger, der tillader store butikscentre. Enhver ved da, at det betyder lukning af små butikker, når man træffer beslutninger, der udvider lukketiden, så det par, der er alene om at betjene deres butik, som står der fra morgen til aften, må opgive, fordi de ikke længere har mulighed for at matche de åbningstider, andre butikker har.

Man kan da ikke som lovgiver bare sige, at det er markedets skyld. Det er da noget, der er et konkret resultat af en lovgivning. Jeg vil sige til hr. Jens Hald Madsen, at man da ikke, når man er med til at træffe nogle beslutninger, som har konsekvenser for butiksstrukturen, bare kan stå her og sige, at det ikke er mig, at det er alle de andre; det går da ikke.

(Kort bemærkning).

Jens Hald Madsen (V):

Jeg bliver nødt til at sige, at jeg mere synes, at det her er et udtryk for, at hr. Frank Aaen overhovedet ikke har indsigt i den historiske udvikling, der har været inden for butikssektoren. Hvis man nu tager et ganske almindeligt minisupermarked, vil man se, at der er en grøntsagsafdeling, en mejerifdeling og en slagteriafdeling, altså forskellige afdelinger, som før i tiden var specialbutikker. Disse butikker er væk. Hvorfor er de det? Det er de, fordi forbrugerne valgte, at det var bedre at samle deres indkøb hos købmanden, der havde disse afdelinger.

Kl. 16.40

Hvis vi skal udleve og tænke det igennem, som hr. Frank Aaen siger, burde vi egentlig også tage fat i supermarkederne, minisupermarkederne, og sige til dem, at man burde have det delt op i specialforretninger. Men det er jo ikke

noget, vi bestemmer; det bestemmer forbrugerne selv.

(Kort bemærkning).

Frode Sørensen (S):

Jeg synes stadig væk, at det er dejligt med den selvstændige slagter, uden at det hele behøver at miksес sammen.

Jeg følte, at der blev sagt sådan, at lovforslaget forener de forskellige interesser, der ligger inden for branchen. Kunne hr. Jens Hald Madsen ikke give et par eksempler på det? Jeg vil også gerne spørge: Gælder disse fælles interesser inden for branchen også søndage?

(Kort bemærkning).

Jens Hald Madsen (V):

Nu er det således, at der bliver talt meget om et nationalt kompromis. Sandheden er, at der ikke er et totalt nationalt kompromis, forstået på den måde at det ikke var alle interesseorganisationer, som var enige. Dermed fik, så vidt jeg er orienteret, erhvervsministeren flere forslag til, hvordan en fremtidig lukkelov kunne være.

Det, jeg ved, er, at man i det såkaldte nationale kompromis faktisk var rede til og indstillet på at være oppe på omkring 16 søndage. Nu taler vi altså om 20 søndage, og det får verden til at brase sammen. Så styrter det hele sammen, så kan man slet ikke.

Nu har jeg det måske på den måde, at forskellen fra 9 søndage op til 16 søndage er en kraftig, markant stigning. Det er man gået med til, og det går jeg ud fra, at man er gået med til, fordi man kan klare det. Jeg tror også, at man kan klare forskellen mellem de 16 og de 20 søndage.

(Kort bemærkning).

Frode Sørensen (S):

Jeg er lidt overrasket over, at hr. Jens Hald Madsen ikke mener, at det er et bredt felt inden for brancheorganisationerne inden for butiksfagene, som står bag det her. Mig bekendt drejer det sig om 35 organisationer, og kun ganske få står ikke inde for det nationale kompromis, som i henhold til mine optegnelser er på 13 og ikke 16 søndage.

(Kort bemærkning).

Jens Hald Madsen (V):

Svaret er ganske enkelt. Jeg synes, at man fra interesseorganisationernes side skal være glad for, at vi her endelig har en regering, som først spørger interesseorganisationerne om, hvad deres

ideer og tanker er. Men nu er det jo ikke interesseorganisationerne, der lovgiver. Det er heller ikke dem, der repræsenterer de forskellige her i Folketinget. Dette resultat er et udtryk for det flertal, der kan findes i det danske Folketing.

Da ordføreren kan lytte sig til, at Venstre sådan set havde et udgangspunkt, der hed, at man var interesseret i at foretage en total liberalisering af lukkeloven, tror jeg faktisk, at det her er et meget godt resultat.

(Kort bemærkning).

Poul Erik Christensen (RV):

Hr. Jens Hald Madsen er vel klar over, at en ændring af lukkeloven også har betydning for andre dele af samfundet. Derfor vil jeg spørge, om Venstre har planer om at stille lovforslag om en ændring af åbningstiderne i daginstitutioner og/eller om bedre offentlig transport i landområderne, så de medarbejdere, der skal betjene butikkerne, og de servicemedarbejdere, der skal passe børnene for disse butiksansatte, også får mulighed for at få en service, der gør, at de kan passe deres arbejde.

(Kort bemærkning).

Jens Hald Madsen (V):

Nu går jeg ud fra, at det ærede folketingsmedlem selv har valgt at stille op til Folketinget og dermed ved, at arbejdstiderne kan være meget forskellige.

Der er ikke nogen, der tvinger butikker til at holde åbent. Vi har en lukkelov, der tvinger butikker til at holde lukket, men der er ikke nogen, der tvinger butikkerne til at holde åbent.

Der er heller ikke nogen, der tvinger folk til at gå ind i en bestemt branche, hvor man kender arbejdstiderne. Sjovt nok har der været en udvikling, som startede med lørdage og gik over til søndage, og her kommer det pudsige: Det har faktisk kunnet løses. Faktisk har forbrugerne været begejstrede for at kunne handle om søndagen. Faktisk er det udtryk for, at det danske arbejdsmarked på mange, mange områder er blevet meget mere fleksibelt, også hvad angår familieliv.

Kl. 16.45

(Kort bemærkning).

Poul Henrik Hedeboe (SF):

Kan hr. Jens Hald Madsen medgive, at det havde været mere fair ikke at spørge organisationer-

ne, når det kompromis, som organisationerne er kommet med, ligger så milevidt fra det forslag, der er kommet fra regeringen?

Hr. Jens Hald Madsen står og siger, at man var med på 16 søndage. Kompromiset var 13 søndage, og det er rigtigt, at der var nogle i gruppen, som kunne strække sig så langt som til 16. Et kompromis er jo virkelig et kompromis, der er nogle, der har givet sig meget. Regeringens forslag er så, når vi taler om antallet af søndage, en tredobling af det forslag, der var kommet.

Kan hr. Jens Hald Madsen ikke medgive, at det havde været mere fair slet ikke at spørge?

(Kort bemærkning).

Jens Hald Madsen (V):

Jeg er fuldstændig uenig. I en normal lovgivningsprocedure er der en høringstid, hvor interesseorganisationerne kan komme med deres høringssvar, men da er oplægget allerede lavet af regeringen og på mange områder gennembehandlet. Her fik interesseorganisationerne meget tidligt i processen en mulighed for at komme med deres ideer og for at finde ud af, hvordan de så på det.

Men interesseorganisationer har selvfølgelig som deres hverv at beskytte f.eks. købmandsbutikkerne. Jeg har da stor respekt for, at De Samvirkende Købmænd kommer op til Erhvervsudvalget og vil forsvare en købmandsbutik, fordi de siger, at forbrugerne hellere vil handle i et center, end de vil handle hos en købmand. Jeg synes, det er tankevækkende set fra en fri markedsøkonomisk synsvinkel, at man så vil have lovgiverne til at regulere det. Derfor synes jeg egentlig, at de har fået stor mulighed for at være med i en proces, men de kan ikke stemme herinde, det kan vi.

(Kort bemærkning).

Poul Henrik Hedeboe (SF):

Er hr. Jens Hald Madsen så også bekendt med, at det ikke kun var små butikker, der sad og dannede det nationale kompromis? Der var også forbrugere med, der var også ansatte med. Som jeg læser det der, så var der også et tilsagn om, at regeringen ville tage udgangspunkt i det nationale kompromis, så på den baggrund må hr. Jens Hald Madsen da medgive, at det er ret meget til grin, det her.

(Kort bemærkning).

Jens Hald Madsen (V):

Jeg kan ikke se, at det er nødvendigt at bruge så stærke udtryk – nu brugte hr. Frank Aaen det også. Jeg tror mere, det er, fordi man er irriteret over, at hvis man kigger alle de punkter igen – fra det nationale kompromis, så er det eneste, ordførerne kan diskutere her, antallet af søndage. Der ligger masser af andre ting i det her oplæg.

Forskellen er så et kompromis, hvor man vil gå op til 16 søndage eller til 20. Det er da til grin, det er da hykleri. At ordførerne vil påstå, at der er så stor forskel mellem det nationale kompromis og det resultat, der er nået her, det er hykleri.

Fjerde næstformand (Niels Helveg Petersen):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører er hr. Frode Sørensen.

Frode Sørensen (S):

Regeringen handler ikke klogt, når den lægger op til så afgørende ændringer af lukkeloven, som tilfældet er. Vi må egentlig stille os selv spørgsmålet: Har vi i det hele taget nogen lukkelov i morgen?

I dag kan alle landets butikker holde åbent fra mandag morgen kl. 6.00 til lørdag eftermiddag kl. 17.00 uafbrudt, såfremt de har lyst. Herudover kan alle butikker holde åbent ni søndage om året.

Butikker ved havne, i sommerhusområder og ude på landet, hvis omsætning ikke overstiger ca. 25 mio. kr., kan holde åbent hver eneste søndag året rundt. Altså har man mulighed for at holde åbent 365 dage, 24 timer. Og man kan så stille spørgsmålet: Hvem er det egentlig, som ikke kan nå at handle inden for de her tider? Måske skal sandheden slet ikke søges her, for der tages vel kun i ringe grad hensyn til forbrugernes ønsker og behov.

Butikkerne udnytter ikke de muligheder, som loven giver dem i dag, hverken på hverdage eller på lørdage. Der er stort set ingen butikker ud over 7-Eleven, der har åbent efter kl. 20 på hverdage – de fleste lukker omkring kl. 18 – og næsten ingen butikker kan finde økonomi i at holde åbent indtil kl. 17 om lørdagen.

Ministeren foreslår, at de 9 søndage skal udvides til 20 eller 21 søndage. Og jeg må i hvert fald medgive ministeren, at der tale om en liberalisering, som vasker sig. Forslaget må nødvendigvis også ses i lys af, at ministeren for over et år si-

den bad branchens organisationer om at komme med forslag til en liberalisering af lukkeloven. 33 organisationer blev enige om det såkaldte nationale kompromis med en udvidelse af antallet af søndagsåbningsdage fra 9 til 13. Organisationerne må vel egentlig have haft en velbegrundet tro på, at så var opgaven løst for os politikere, og at den revision, der skulle til, stort set ville blive lig med det nationale kompromis.

Jeg forstår egentlig ikke, at ministeren ikke gjorde det nationale kompromis til sit forslag. Så skuffelsen må være kolossal. Reelt har branchens forslag blot flyttet forhandlingsudgangspunktet fra 9 til 13. Nogle vil sige, at det er smart, og jeg vil sige, at det er for smart. For nu at gentage hr. Jens Hald Madsen, som meget direkte siger: Jamen det er jo os her i Folketinget, der bestemmer, så hvorfor egentlig spørge de kære brancheorganisationer?

Men hvordan er situationen for Folketingets partier lige nu? Ministerens forslag får tilsyneladende fuld opbakning fra regeringspartierne og støttepartiet Dansk Folkeparti.

Butikscentrene og de store kæder gnider sig i hænderne, for de har reelt opnået alt, hvad de ville: fuld handlefrihed. Landets store butikcentre kan med søndagsunderholdningstilbud tiltrække kunder fra nær og fjern, og Netto, Fakta, Rema 1000, Lidl, og hvad de nu hedder, kan i de større byer blot lukke op på skift, og så kan de uden problemer holde åbent hver søndag om året. Så de store hygger sig, de små forretningsdrivende og butikkerne på landet ser skriften på væggen.

Med dette forslag gennemfører Folketinget en bevidst tømning af mindre byer og landområder for de sidste forretninger. Forretningerne på landet lukkes helt i takt med stigningen i antallet af søndage, hvor man kan holde åbent.

Jeg spørger ministeren: De ældre kunder, som ikke blot kan tage bilen og drøne ad motorvejen til storcentre – hvad skal de gøre? Jeg er godt klar over, at mange synes, at lukkeloven er overflødig. Mange tror, at de forretninger, som i dag på grund af omsætningsgrænsen har mulighed for at holde åbent, kan klare sig fremover. Det kan de ikke. De store centres søndagstilbud og lavpriskædernes nye muligheder vil ændre den danske butikstruktur.

Mange mener, at det er ligegyldigt at tage hensyn til butikspersonalet. Det mener vi ikke i Socialdemokratiet. Jeg vil spørge ministeren: Hvad vil ministeren gøre for at fastholde faguddannede medarbejdere? Skal familieliv og ar-

bejdsliv ikke længere have mulighed for at hænge sammen? Hvad vil ministeren gøre med de pasningsproblemer, som må opstå, når mor og/eller far skal på søndagsarbejde? Og hvad vil ministeren gøre med den kollektive trafik, når søndagen kommer til at ligne en hvilken som helst mandag eller onsdag? Der er meget at tage fat på under udvalgsbehandlingen.

Jeg skal lige spørge her: Omførsel af varer var en del af programmet indtil nu – hvor er det blevet af? Ølsalg efter kl. 20 kommer vi nok også til at diskutere. Men allerede i dag under førstebehandlingen kan jeg sige, at hovedspørgsmålet – udvidelsen af antal søndage med åbent fra 9 til 20-21 er ganske uspiselig for Socialdemokratiet.

Jeg vil sige til ministeren: Vi er parate til forhandlinger. Ministeren skal blot kalde, hvis der er bevægelse i antallet af søndage. Egentlig tror jeg, at ministeren gerne så et bredt flertal bag næste års lukkelov af hensyn til butikernes mulighed for at indrette sig, af hensyn til medarbejdernes arbejdsforhold og af hensyn til kunderne og ikke mindst af hensyn til faren for at skabe et kedeligt butiksmarked blottet for de spændende små butikker, hvor indehaveren, ægtefællen og relativt få medarbejdere sørger for, at vi som kunder kan opleve et afvekslende forretningsmiljø.

Jeg håber på forhandlinger. Hvis ikke det sker, vil vi naturligvis under udvalgsbehandlingen stille de nødvendige ændringsforslag til dette forslag.

(Kort bemærkning).

Per Ørum Jørgensen (KF):

Tak for ordførertalen.

Det, jeg tænke på vedrørende Socialdemokratiet – nu var vi jo ikke sådan nærmere inde på, hvilke søndage Socialdemokratiet går ind for, men man lægger sig tilsyneladende meget tæt op ad det nationale kompromis – var: Skal det forstås på den måde, at Socialdemokraterne er imod, at butikkerne har mulighed for at holde åbent i sommerperioden, f.eks. her i København, hvor der er rigtig mange turister? Skal butikkerne være lukkede om søndagen i sommerperioden i turistområderne og de steder, hvor det kunne være et aktiv for lokalsamfundet at holde åbent, fordi der kommer turister til vort land?

Kl. 16.55

(Kort bemærkning).

Frode Sørensen (S):

Nu var der mulighed for, hvis vi taler om det tal, som også er nævnt ud over det nationale kompromis på 16, også at give en mulighed for den form for fleksibilitet. Det, jeg åbner for her, er faktisk, at vi gerne vil gå til forhandlinger om et lavere antal søndage specielt, uden at vi her lægger os fast på, at det så skal være på den og den måde. Vi er åbne over for forhandlinger med ministeren og med de partier, som støtter det nuværende forslag. Det, vi blot ikke kan acceptere, er det antal søndage, som vi ser her, nemlig for øjeblikket op til 21.

(Kort bemærkning).

Per Ørum Jørgensen (KF):

Jeg vil også gerne lige bringe det lidt frem – for det lyder jo, som om vi er ved at lukke alle butikker her i landet – og minde om, at der ikke er tale om en total afskaffelse af lukkeloven. Men er det ikke korrekt, at den politiske virkelighed, hvis man følger debatten igennem de senere år i en lang række partier og blandt en lang række politikere, bevæger sig imod, at der er et flertal her i Folketinget for, at lukkeloven skal afskaffes? Er det dog ikke bedre så at lave en aftale på 20 søndage frem for 52, som vel egentlig er tæt på at være den politiske virkelighed?

(Kort bemærkning).

Frode Sørensen (S):

Jeg vil sige det på den måde, at i større byer, hvor man har kæder, som er inden for, hvad skal man sige, samme kapitale virksomhed, vil man have mulighed for fuldstændig at se bort fra, at der er en lukkelov, fordi man vil kunne holde åbent på skift eksempelvis i Netto, Føtex og Bilka og udnytte de frie søndage, der er.

Det kunne så betyde, at vi næste gang, vi skal diskutere lukkelov, får et pres fra de andre forretninger, der pludselig siger: Vi kan kun holde åbent 20 søndage, og de andre kan nå op på 32, det er ulige konkurrence. Det tror jeg ministeren har glemt i den her lovbehandling.

Fjerde næstformand (Niels Helveg Petersen):

Tak til ordføreren. Næste ordfører er fru Colette Brix. Værsgo.

Colette L. Brix (DF):

Det har været et af Dansk Folkepartis klare politiske prioriteter at få liberaliseret lukkeloven. Derfor er vi positive over for, at det sammen

med regeringen er lykkedes at nå frem til en fornuftig løsning. Først og fremmest er det Dansk Folkepartis klare opfattelse, at der har været et behov for udvidelsen af antallet af søndage med mulighed for søndagsåbent fra de nuværende 9. Løsningen med de 20 søndage fordelt på første søndag i hver måned, alle søndagene i december og 6 løse søndage er en fin balance.

Det er positivt, at ønsket om at prioritere turismen ved at sikre, at to af de løse søndage skal placeres i juli og august, er imødekommet. Det har ikke været i tråd med erhvervsudviklingen i restaurationer og detailhandelen, at samdrift ikke har været mulig. Jeg tror, at det vil forbedre balancen mellem store og små butikker betydeligt, at der nu åbnes op for samdrift, specielt set i lyset af udvidelsen af dage med søndagsåbent.

Med reguleringen bliver alkoholsalg efter kl. 20 gjort muligt. Der fjernes nogle klare byrder fra de danske butikker, og det er tænkeligt, at det også vil have en positiv indvirkning på bekæmpelsen af sort økonomi.

Det sidste element i forslaget, som jeg vil knytte en kommentar til, er lejekontrakterne. Det er fint, at det sikres, at små butikker i centrene ikke længere i deres lejekontrakter kan forpligtes til at holde åbent. Det gælder altså også aftaler truffet i centerforeningerne. Dansk Folkeparti finder dog, at varslet på 5 år er alt, alt, alt for langt. Det vil vi gå videre med i udvalgsarbejdet, og med disse kommentarer vil jeg meddele, at Dansk Folkeparti er positivt indstillet over for lovforslaget.

(Kort bemærkning).

Frode Sørensen (S):

I forbindelse med indførelsen af den lukkelov, som vi nu er ved at revidere, var der her på Christiansborg i august måned år 2000 en konference, hvor bl.a. HK HANDELS formand, hr. Jørgen Hoppe, udtalte en vis frygt for søndagsåbent, og det kan vel næppe overraske ordføreren.

Jeg skal prøve at citere og så spørge, om fru Colette Brix vil give en kommentar til det. Det var altså et citat om hr. Jørgen Hoppes indlæg. Hans indlæg blev bl.a. bakket op af fru Colette Brix, der er selvstændig butiksdrivende og formand for Dansk Erhvervs sammenslutning. Citat:

Jeg oplever, at det i forvejen er meget svært at rekruttere folk om lørdagen, så jeg ved simpelt hen ikke, hvordan det skulle kunne lade sig gøre om søndagen også, forklarede fru Colette Brix.

Kl. 17.00

Jeg vil gerne høre, hvad der er sket siden august 2000 og indtil i dag, hvor jeg fornemmer en meget kraftig forandring i fru Colette Brix' indstilling.

(Kort bemærkning).

Colette L. Brix (DF):

Jamen der er da ingen tvivl om, at der kan være vanskeligheder ved at få folk til at arbejde om søndagen. Der er vanskeligheder ved at få folk til at arbejde over i dag, fordi vi har et skatte-tryk, der er helt urimeligt.

Men en ting må jeg så sige: Tingene flytter sig, og tingene ændrer sig, og det gør de altså også på et år, og om nogen ved det, er det hr. Frode Sørensen, for det ved hr. Frode Sørensen fra sit eget parti. Det går op, og det går ned.

Men en ting er, at man låser sig fast og man ikke vil nogen ting og ikke vil have søndagsåbent, noget andet er, hvilken vej udviklingen går, og hvad forbrugerne ønsker. Selv i den type butikker, som jeg har, er der et ønske om, at vi en gang imellem holder åbent om søndagen. Det har jeg bøjet mig for, og jeg skal nok finde personale. Tro mig, det er muligt.

(Kort bemærkning).

Frode Sørensen (S):

Vil det sige, at fru Colette Brix stadig væk er lidt bekymret for det her?

Jeg vil gerne stille et spørgsmål: Nu ved vi, at der har været nogle drøftelser i dag mellem organisationerne bag det nationale kompromis og Dansk Folkepartis leder fru Pia Kjærsgaard, er der en mulighed for, at vi her ved forhandlingen med ministeren kan finde noget, som et bredere flertal i Folketinget kan gå ind for?

(Kort bemærkning).

Colette L. Brix (DF):

Nej, hr. Frode Sørensen.

Fjerde næstformand (Niels Helveg Petersen):

Vi siger tak til ordføreren. Næste ordfører er hr. Per Ørum Jørgensen.

Per Ørum Jørgensen (KF):

Når man mangler et godt samtaleemne, kan man jo altid bringe enten det danske vejr eller lukkeloven på banen. Så kører diskussionen, og det er også det, debatten allerede nu bærer præg af. Når butikkernes åbningstid er noget, der optager sindene, hænger det naturligvis sammen

med, at det har noget med vores hverdag at gøre, uanset om man er studerende, taxachauffør, politiker, butiksansat eller i detailhandel.

Debatten har i de senere år vist en tendens imod en total afskaffelse af lukkeloven.

Beskæftigelsesminister Claus Hjort Frederiksen udtalte den 13. februar 2004 til Børsen: Jeg tror, at lukkeloven er ophævet i løbet af 1-2 år.

Den radikale Naser Khader udtaler den 13. januar 2004 i en pressemeddelelse: Mit udgangspunkt er, at forbrugerne skal kunne handle, når det passer med deres arbejdsliv og deres familieliv, og det hindrer den nuværende lukkelov. Jeg hilser det meget, meget velkommen, at De Radikale tilsyneladende ifølge Børsen i går har skiftet holdning til dette lovforslag og ser ud til at bakke det op.

Fru Pia Kjærsgaard udtalte den 16. februar 2004 i et ugebrev om lukkeloven: Lad os bare komme i gang med at få den afskaffet, og det kan ikke gå hurtigt nok.

Det er denne politiske virkelighed, som min partifælle, ministeren, har ageret i, og jeg vil meget gerne have lov til at kvittere for resultatet. Dette lovforslag er en afbalanceret løsning, der både tager hensyn til forbrugerne, til detailhandelen og de butiksansatte.

Vi har oplevet en kraftig kritik fra enkelte organisationer bag det såkaldte nationale kompromis, en kritik, som er udtryk for en meget klar overreaktion, for dette forslag er ganske tæt på organisationernes ønsker. Man kan sige, at forskellen er nogle få fleksible søndage, der giver butikkerne mulighed for at holde åbne i sommerperioden, når turisterne besøger vores hovedstad eller andre turistområder her i kongeriget, eller som man lokalt kan benytte, når man har et arrangement i byen eller området i løbet af året. Det kan være alt fra en koncert, en sportsbegivenhed eller ringridning.

Kritikerne glemmer endvidere, at alternativet til dette lovforslag er en øjeblikkelig afskaffelse af lukkeloven. Der har vi Konservative holdt fast i håndbremsen og taget ansvar for, at der blev sikret en god og afbalanceret løsning, så detailhandelen får en fair mulighed for at tilpasse sig ændringerne i deres forhold.

Jeg er ikke i tvivl om, at en øjeblikkelig afskaffelse af lukkeloven ville få store konsekvenser for detailhandelen. Men der er altså forskel på 20 søndage og 52 søndage. Det synes jeg at der er for mange der glemmer her i debatten.

Kl. 17.05

Vi glæder os også over de mange perspektiver, der ligger i en samdrift mellem restaurationsvirksomheder og detailhandel. Jeg er sikker på, at det vil give grobund for nye koncepter, bedre oplevelser for forbrugerne. Vi finder det også rimeligt, at regulering omkring detailsalg af alkohol fjernes, da man siden den seneste revision har indført et forbud mod salg af alkohol og tobak til unge under 16 år.

Alt i alt finder vi Konservative, at lovforslaget er konstruktivt, og at det tager de rette hensyn både til forbrugerne, til de butiksansatte og til detailhandelen.

(Kort bemærkning).

Poul Erik Christensen (RV):

Hr. Per Ørum Jørgensen siger fra Folketingets talerstol, at alternativet til det nuværende forslag er en total ophævelse af lukkeloven. Jeg er altså nødt til at sige til hr. Per Ørum Jørgensen, at en ændring af lukkeloven kun kan ske med De Konservatives medvirken. Så det, der sker, er ikke en konservativ redning af den nuværende situation, det er en konservativ medvirken til en øget åbningstid.

Samtidig kunne jeg også godt tænke mig at vide – det er jo rart med sådan en lov, der ændrer sig så drastisk i forhold til befolkningens hverdag – om hr. Per Ørum Jørgensen kunne fortælle mig, hvilke reaktioner hr. Per Ørum Jørgensen møder i sin valgkreds i Herning, når man der drøfter en liberalisering af lukkeloven?

(Kort bemærkning).

Per Ørum Jørgensen (KF):

Jeg er ikke sikker på, hvis vi tager det sidste først, at detailhandelen i Herning eller i Holstebro for den sags skyld, hvor jeg er opstillet, vil benytte sig af alle de her søndage, men jeg er sikker på, at hvis Messecenter Herning havde et stort cykelløb eller et stort arrangement en søndag, ville den lokale detailhandel også bakke det op og gøre det festligt og fornøjeligt og holde deres butikker åbne. Der er de altså meget dygtige og kreative i Herning. Men om man direkte vil benytte sig af alle 20 søndage, vil jeg være tvivlende over for. Men det er jo også hypotetisk et eller andet sted. I Herning skal de nok klare sig, det er der slet ingen tvivl om.

Så vil jeg sige det igen: Når vi er i en situation, hvor vi ved, at det er klar politik i Venstre og Dansk Folkeparti, at lukkeloven skal afskaffes, det er målet for begge partier, kunne vi Konservative sige, at vi ikke vil lave nogen aftale, for vi

mener nemlig, at det er for drastisk lige nu at afskaffe lukkeloven. Vi kunne sætte os over i hjørnet sammen med jer andre, men det er da mere konstruktivt at gå ind og få lavet et resultat. Og her ligger altså et godt, et afbalanceret forslag.

(Kort bemærkning).

Poul Erik Christensen (RV):

Jeg siger tak for den lange snak. Det, jeg spurgte om, var sådan set, hvilke reaktioner hr. Per Ørum Jørgensen møder i sin valgkreds. Det var det, der var rart at vide.

Jeg ser i gratisavisen Metro, at hr. Per Ørum Jørgensen er citeret for i påsken at have nævnt muligheden for, at man kunne have færre søndagsåbninger. Er det hr. Per Ørum Jørgensens egen mening, eller er det noget, der er grobund for?

(Kort bemærkning).

Per Ørum Jørgensen (KF):

Nu er politik jo det muliges kunst. Jeg synes, at jeg har ridset det op mange gange, at en politisk virkelighed er sådan, at der er to store partier her i Folketinget, som gerne vil af med lukkeloven. Derfor synes jeg, at det er fremragende, at man så faktisk fra både Venstres og Dansk Folkepartis side bøjer sig og går fra 52 søndage til 20. Det er da et rigtig godt resultat for Det Konservative Folkeparti.

Det er rigtigt, at jeg var ude i påsken, hvor jeg foreslog omkring 16 søndage, og det var så et tal, men det er da utrolig flot, at både Venstre og Dansk Folkeparti bevæger sig fra 52 søndage til 20. Vi har så bevæget os fra 16 til 20. Jeg synes, det var en god handel for De Konservative.

(Kort bemærkning).

Frode Sørensen (S):

Hr. Per Ørum Jørgensen er så ked af, at Venstre og Dansk Folkeparti ønsker det her. Jeg tror da, at vi er mange, der gerne vil hjælpe hr. Per Ørum Jørgensen med at komme over det, for så har vi over 90 stemmer, og så går det jo nok.

Jeg vil egentlig gerne lige, det er måske lidt i tråd med det, hr. Poul Erik Christensen var inde på, spørge: Da Det Konservative Folkepartis ordfører, hr. Per Ørum Jørgensen, var kandidat i Herning, gik han da ikke varmt ind for det nationale kompromis? Hvad er der sket i løbet af de her ganske få måneder fra før valgkampen, hvis det, jeg har hørt, er rigtigt?

(Kort bemærkning).

Per Ørum Jørgensen (KF):

Jeg vil meget gerne kvittere for hjælpsomheden fra Socialdemokratiets ordfører, den kan vi jo af og til få brug for, men jeg ved ikke, om vi kan lave et alternativt flertal den vej, det tror jeg er utopi.

KL 17.10

Det er jo korrekt, at jeg i mange år har argumenteret for, at vi ikke skal have en øjeblikkelig afskaffelse af lukkeloven, alle har jo været enige om det, og det nationale kompromis er jo også en yderligere liberalisering. Så kan vi snakke om 13 søndage, vi kan snakke om 16, vi kan snakke om 18, vi kan snakke om 20, men facit er jo, at vi har to store partier, Dansk Folkeparti og Venstre, og de vil have 52 søndage, hvor der er åbent. Politik er jo det muliges kunst. Jeg synes, at 20 er et flot resultat for Det Konservative Folkeparti.

(Kort bemærkning).

Frode Sørensen (S):

Vil hr. Per Ørum Jørgensen være med til sådan at opfordre sin partikollega, ministeren, til, at vi tager en forhandling om det her, så vi kan nå det tal, som hr. Per Ørum Jørgensen nævnte, de der 13-16 stykker?

(Kort bemærkning).

Per Ørum Jørgensen (KF):

Jeg står faktisk her fra Folketingets talerstol og roser det her forslag. Jeg synes, det er et godt forslag, og det er konstruktivt. Det er ikke os, der har bøjet os mest. Det er altså de partier, der gerne vil afskaffe lukkeloven, det vil jeg godt sige. Derfor mener jeg ikke, at det vil være aktuelt. Når vi står med et godt lovforslag, som jeg kun kan tage positivt imod, så mener jeg faktisk også, at det må være det, vi kører efter.

Fjerde næstformand (Niels Helveg Petersen):

Tak til ordføreren. Næste ordfører er hr. Poul Erik Christensen, værsgo.

Poul Erik Christensen (RV):

Det fremsatte lovforslag er en gennemgribende liberalisering af den nuværende lukkelov.

Af lovforslagets mest vidtrækkende punkter vil jeg blot nævne søndagsåbent 20 søndage årligt mod de nuværende 9 søndage og salg af alkohol alle døgnets 24 timer mod det nuværende forbud mod salg mellem kl. 20 og kl. 6.

Gruppen bag det nationale kompromis er helt begrundet tydeligt skuffede og forundrede over

ministerens udspil, for der var en forventning om, at forslaget om 13 søndage ville blive en del af lovforslaget. Nu griber regeringens ønsker om yderligere liberalisering om sig, og lovforslaget barsler nu med 7 søndage ud over kompromisets – mere end en fordobling i forhold til det nugældende.

Men hvor er dette ønske så kommet fra? Er det et ønske fra ministerens mange vælgere blandt de mindre butiksindehavere, eller er det et ønske fra ministerens vælgere i de tyndtbefolkede områder? Måske har ministeren dukket nakken og ladet sig diktere af superliberalisterne i Venstre og forligsvennerne i Dansk Folkeparti? Ministeren er i hvert fald ikke blevet inspireret af Landsforeningen af Landsbysamfund.

I hørings svaret skriver foreningen ganske rigtigt:

»Når den lokale købmand må lukke, er de største tabere de ældre. Mange lokale købmænd yder den service at udbringe varer til de ældre, der ikke selv har mulighed for at komme i butikken. Ud over almindelige dagligvarer udbringer købmanden også apotekervarer. Hvem kan overtage denne serviceopgave, når den nye lukkelov har lukket den sidste butik i landsbyen? Det bliver næppe Aldi eller Netto. Eller skal de ældre, der stadig bor uden for centerbyerne, bare sejle deres egen sø?«

Foreningen mener, at følgerne af den nye lukkelov enten vil blive flere kommunale udgifter, når kommunerne skal sørge for friske dagligvarer til de gamle, eller også vil mangelen på dagligvarer medføre, at de gamle må flytte. Det er ikke kun et spørgsmål om større eller mindre butikker, men om at overleve som et helt samfund, by og land.

Handelskartellet i Danmark skriver:

»Regeringens forslag vil udelukkende være til gavn for de store kapitalkæder og til skade for de mindre og selvstændige butikker.«

Så måske er det netop her, ideen er udsprunget!

Forslaget om salg af spiritus alle døgnets 24 timer har jeg svært ved at se begrundelsen for. Salg af alkohol døgnet rundt i alle butikker og på servicestationer, hvor bilisterne færdes, har jeg også svært ved at se som en særlig konservativ mærkesag, et ønske, der vel næppe kan forenes med den konservative lov og orden-politik.

Ministeren er ikke inspireret af Politimesterforeningen, som i deres hørings svar skriver: Foreningens beværtergruppe har lavet en rapport,

»Alkohol- og narkokontrol«, hvor man påpeger, at indsatsen mod skadevirkningen af alkoholforbruget, som politiet registrerer i form af kriminalitet, bl.a. bør rettes mod at begrænse forbruget af alkohol.

Der er ikke meget sympati for håndhæverne af lov og orden.

Kl. 17.15

Fjerde næstformand (Niels Helveg Petersen):
Tak til ordføreren. Den næste ordfører er hr. Poul Henrik Hedeboe.

Poul Henrik Hedeboe (SF):

Den lukkelov, vi har nu, var jo udsat for en vis liberalisering sidste gang, og der var det specielt, at lokalbutikker og små butikker fik mulighed for at holde søndagsåbent. Så situationen, som vi har den nu, er jo, at der en masse steder er muligheder for at købe ind søndage. Det skal vi lige huske, når vi snakker det her.

Det er sådan, at jeg mener, at vi som lovgivere har en pligt til at se på effekten af de ting, vi gør. Hvis vi siger fuld liberalisering, markedskræfternes frie spil, så er der også en lov, der gælder, og det er jungleloven. Og det går ud over nogle og gavner nogle andre. Det perspektiv skal vi have, når vi laver love her.

Jeg synes egentlig, det er en smule synd for De Konservatives skudlinje her, for hvis vi sådan rigtig skulle snakke parlamentarisme, så var der jo nok et sted, hvor vi kunne mødes om nogle ting, og der var nogle andre steder, hvor vi ikke kunne mødes.

Når vi ser videre på det, så er vi i SF også parat til nogle yderligere liberaliseringer på nuværende tidspunkt. Det nationale kompromis, der ligger, hvor butikker, forbrugerorganisationer og ansatte er blevet bedt om at komme med et udspil, synes vi er meget fornuftigt, og det er specielt meget fornuftigt at tage udgangspunkt i det, som man har bedt nogle aktører på området om at forholde sig til.

Det her forslag tager desværre ikke udgangspunkt i det. Det har nærmest skrottet det oplæg, der er, som vi nu kan kalde det nationale kompromis, og er gået et helt andet sted hen.

Hvis vi skulle mødes et sted, og det kunne jo være, så var vi parat til at gå med til de 16 søndage, hvis vi kunne spore noget bevægelse nogle steder. Man kan sige, at når vi åbner op til kl. 20, som det nu ligger, 20-21 er det rent faktisk, så kan vi forudse, at det vil gå ud over nogle små butikker. Det vil gå ud over nogle lokalområder.

Når det går ud over butikkerne, så vil det også gå ud over de mindre mobile forbrugere. Når de skal til at flytte sig mere, og vi køber mere centralt ind, så går det også ud over miljøet, så bliver der mere transport for at købe ind. Det kommer til at gå ud over de ansatte, hvis ikke vi sørger for, at servicetilbuddene, institutioner og lignende også følger med. Så det er ikke vores kop te.

Hvis jeg skal tage en ting til, så kan vi med den liberalisering, der ligger omkring alkohol, faktisk komme i nogle situationer, hvor 13-årige skal stå og vurdere, om andre unge skal have lov at købe, eller i hvert fald bede om legitimation for det, og det er en situation, som heller ikke er god. Danmark har i forvejen europarekord i alkoholforbrug, og den bliver nu cementeret.

Vi er med på at lave nogle kompromiser, f.eks. om de 16 søndage, og så trække alkoholen til os, men vi kan ikke støtte forslaget, som det ligger.

Fjerde næstformand (Niels Helveg Petersen):
Næste ordfører er hr. Frank Aaen.

Frank Aaen (EL):

Det er sjældent, når man læser høringssvar til et lovforslag, at mængden af kritiske og afvisende høringssvar er så massiv, som det er tilfældet her, og hvor man i virkeligheden må lede længe efter, hvem det er, der ønsker det her, ud over nogle ideologiske ønsker hos et par partier, ud over nogle stærke ønsker hos i hvert fald en enkelt stor, måske to store kapitalkæder. Det er helt forbløffende at læse, hvor mange der har sagt, at det her er en forkert lov, og alligevel fremturer regeringen.

Et af de få af høringssvarene, der ikke er imod loven og heller ikke er for den, men som siger, at de har ikke nogen kommentarer, er Kirkeministeriet. Og det får mig da lige til at stille ministeren et lille spørgsmål: Hvorfor er Kirkeministeriet høringsberettiget til sådan en lov som denne her? Det forstår jeg sådan set ikke. Hvilke interesser har Kirkeministeriet? Jeg ved, de har mange i hvert fald om ikke interesser så i hvert fald problemer, men hvilke interesser har Kirkeministeriet i den her sag?

Kl. 17.20

Nå, men for at vende tilbage til høringssvarene i almindelighed så er det, der er baggrunden for protesterne, selvfølgelig de store konsekvenser, det her har for butiksstrukturen, ikke det her isoleret, men samlet sammen med det, der er

sket over de sidste 10 år på det her område. Det betyder færre små butikker, det betyder færre specialbutikker, det betyder flere storcentre og større markedsdominans til kapitalkæderne.

Når nu Venstres ordfører, hr. Jens Hald Madsen, undrede sig over Enhedslistens omsorg for de butiksdrivende og de små erhvervsdrivende, ja, så kan jeg bare sige til hr. Jens Hald Madsen, som vist ikke lige er her, men jeg vil sige det alligevel, at sådan har det jo været i mange år. I dag er det jo sådan, at det er os, der har forsvaret de små, mens Venstre har gjort det modsatte.

Venstre taler om, at vi skal gøre noget for de små og gør det modsatte. Venstrefløjen forsvarer de små mod de store. Venstre taler om udvikling og liv i landsbyerne og landområderne – man kan blive helt nostalgisk, når man hører på det – men gør det modsatte. Man liberaliserer, så det betyder færre butikker ude i landområderne. Venstre taler varmt om familierne, og det, man gør her, er at gennemføre en lov, der gør det svært for en del familier at have et normalt familieliv.

Venstre taler om konkurrence og billigere varer. Det her betyder mindre konkurrence, det betyder dyrere varer alene af den grund, at når man skal sælge den samme mængde varer, som man må regne med – der bliver jo ikke købt flere varer af den her grund – i en længere åbningstid samlet set, så bliver varerne naturligvis dyrere, for ellers kan man jo ikke finansiere den længere åbningstid.

Ét sted vil jeg dog sige, at Venstre er ordholdende på det her område. Det er, at når Venstre i almindelighed siger, de er for bilisme, så må man indrømme, at det her jo fremmer bilismen. Det betyder jo, at de, der skal handle ind, oftere kommer til at køre i bil. Det er så ikke så godt for dem, der ikke har bil, og det er i særdeleshed ikke godt for de ældre, der får længere til at købe ind. Vi er altså imod loven, hvis nogen er i tvivl.

Jeg vil også sige til Socialdemokratiet og SF, der har stået og anglet efter at lave en aftale, at jeg ikke tror, det er en god idé. Jeg tror, det er en rigtig dårlig idé. De sidste 10 år, hvor jeg har fulgt den her debat om lukkeloven, er det jo hele tiden gået på, at så lavede man en lille indrømmelse, så lavede man en lille aftale, så åbnede man for nogle søndage, så åbnede man lidt for det ene og lidt for det andet og lidt for det tredje.

Det er jo kun gået i én retning, som vi andre har sagt hele tiden. Man bliver langsomt slæbt til trugget. Næste gang vil man komme og sige, at

det da også er synd, vi ikke må holde åbent de sidste fire søndage. Så fjerner man alt, hvad angår søndagen. Så fjerner man selvfølgelig til sidst hele lukkeloven. Det er det, der er målsætningen, og det er det, man kan bidrage til.

Jeg synes, man skal lade være. Hvis man går ind for, at der overhovedet skal være en lukkelov i det her land til beskyttelse af de små butikker og til beskyttelse af de ansatte i butikkerne, så skal man stå fast og være principiel.

Jeg synes jo også, at det nationale kompromis viser, at det er en fejlagtig måde at prøve at forsvare lukkeloven på, for det er da rigtigt, det må vi da medgive, at forskellen på en 3-4 søndage fra det ene forslag til det andet forslag er det jo meget vanskeligt at stå her og lave en lang principiel debat om. Så derfor synes vi, man skal lade være at gå ind på den der med at sige: Nå ja, men så napper vi bare 3-4-5-6-7 søndage, som Socialdemokratiet og SF er inde på.

Jeg synes, det er uklogt. Hold sammen med os andre og sig, at det her er en vej til at ophæve lukkeloven fuldstændig, og derfor skal man selvfølgelig stemme imod den udvidelse, der er lagt op til.

Økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen):

Jeg vil gerne sige tak til de ordførere, som har støttet lovforslaget. Det er jo en sag, der altid er stor debat om, når den diskuteres, og alle, der befinder sig her i salen, ved jo, at der internt i alle partier næsten er alle slags holdninger.

Regeringen ønsker, at der skal ske en liberalisering af den nugældende lov. Jeg har klart tilkendegivet, at liberaliseringen skal ske over en årrække, så detailhandelen og samfundet i sin helhed får mulighed for gennem en periode at indstille sig på og også tilpasse sig de ændrede forhold.

Nu bliver der sagt, at en lang række organisationer har været hørt, inden det foreliggende lovforslag blev udarbejdet. Det er også korrekt. Politik er hele tiden det muliges kunst. Jeg vil også gerne sige, at selv om vi ikke er enige med organisationerne om antallet af søndage, så vil enhver, der har læst forslaget, også godt kunne nikke genkendende til, at det jo har været et utalt ønske fra organisationerne, at det skal være muligt at holde åbent hver den første søndag i måneden. Det sker.

Kl. 17.25

Der har også været et ønske fra mange om, at der skulle være mulighed for at holde åbent alle

søndagene op til jul, og det har været et ønske, at der skulle være nogle løse søndage, som butikkerne selv skulle kunne disponere over resten af året. Der har også været ønske om, at forbuddet mod salg af alkohol mellem kl. 20 og kl. 6 skulle ophæves.

De elementer, jeg har nævnt, er indeholdt i lovforslaget. Det er et afbalanceret lovforslag, der tager hensyn både til forbrugernes, de ansattes og de forretningsdrivendes behov.

Regeringen foreslår endvidere, at det skal være muligt at drive samdrift, så butikker får lov at servere mad og drikke, så restaurationer får lov til at sælge deres produkter ud over disken. Det muliggør helt nye og spændende forretningskoncepter.

Hr. Frode Sørensen nævner konsekvent 21 søndage. Nu står der nok 20 søndage i gennemsnit, og da jeg sådan læste aviser her i formiddag, bad jeg embedsværket regne lidt på, hvordan det så ud i 2006, 2007, 2008, 2009 og 2010. I 2006 blev det til 18 søndage, 21 i 2007, 20 i 2008, 20 i 2009, 19 i 2010. Så skal vi nu ikke sige, at det er 20 i snit.

Hr. Frode Sørensen siger, at der nu er nye grupper, der skal finde pasning. Det er korrekt. Det er jo en situation, som både hjemmehjælperne, Falckreddere, bagere, kokke, politibetjente, buschauffører, lastbilchauffører osv. allerede kender til fra i dag. Jeg mener, at ved at vi har den udvikling, vi har, i det her lovforslag, får man en glidende udvikling, hvor folk kan tilpasse sig det, der sker. Jeg må fastholde, at der har været lyttet til organisationerne, men det er korrekt, at antallet af søndage her er højere end det, organisationerne ønsker. Men skal vi så ikke gøre det til en debat om fire søndage frem for at tage den helt store tur.

Hr. Poul Erik Christensen bekymrer sig lidt for det konservative bagland. Jeg har også set undersøgelser, der viser, at 80 pct. af de konservative vælgere ønsker en afskaffelse, men jeg har jo hele tiden sagt og siger også som minister, at det her skal ske på en måde, så folk efterhånden kan indrette sig på, hvordan verden ser ud.

Hvis man har læst dagspressen de seneste dage, må man da også konstatere, at der i Det Radikale Venstre sådan set er flere holdninger, og man har fra radikal side sagt, at København vel så skulle undtages. Jeg er da glad for på Københavns og turismens vegne at kunne sige, at der, hvor der virkelig er pres på turismen, der, hvor de store krydstogtskibe lægger til og vil ind og bruge penge i København, der er jo også mulig-

hederne for at holde åbent den første søndag i hver måned, og så har man muligheden for at holde åbent, når turisterne er her.

Jeg vil blot gøre hr. Poul Henrik Hedeboe opmærksom på, at 13-årige selvfølgelig ikke får lov til at sælge alkohol om aftenen til folk. Det er restaurationslovens bestemmelser, der så kommer i anvendelse.

Til hr. Frank Aaen: Jo, det er jo nok ideologi, når vi hører, hvordan hr. Frank Aaen fremturer. Jeg vil gerne sige, at vi faktisk har fastholdt omsætningsgrænsen, som, når den bliver reguleret, bliver 27,1 mio. kr., og det giver muligheder for købmænd, som også i dag kan holde åbent hver søndag, købmænd, som vel at mærke også har personale, der skal have deres børn passet. Så det her er en afbalanceret løsning på et forslag.

Det er jo altid sådan, at en minister ønsker det bredest mulige flertal. Jeg har sonderet, jeg har lagt mig i selen for, at vi kunne få et forslag, som kunne bakkes op. Jeg beklager så, at man på baggrund af fire søndage siger: Duer ikke. Der er en klar melding fra hr. Frank Aaen om, at man slet ikke ønsker at deltage.

Men hensyn til, hvorfor Kirkeministeriet er høringsberettiget i den her sag, så kan jeg ikke svare på det her fra talerstolen. Det har måske noget at gøre med, at der også er åbent i kirketiden om søndagen. Men alt i alt vil jeg sige, at jeg synes, vi har fået et afbalanceret forslag.

KL 17.30

Hr. Frode Sørensen spørger afslutningsvis, hvorfor reglerne om omførsel er pillet ud. Jamen jeg lægger ikke skjul på, at jeg gerne havde set, at reglerne om omførsel var til stede i det her lovforslag, men da politik jo er det muligste kunst, og da jeg kan konstatere, at Dansk Folkeparti ikke ønsker reglerne om omførsel i dette lovforslag, hvis de skal give deres opbakning til at få det her lovforslag vedtaget, er reglerne om omførsel ikke til stede.

Det er klart, at jeg gerne havde set, at det var til stede, men det er ikke til stede – sådan er politik.

(Kort bemærkning).

Poul Erik Christensen (RV):

Nu fremkommer der jo med mellemrum forskningsresultater, der konkluderer, at vin og øl er godt for helbredet, og måske ligger årsagen til liberaliseringen af salg af spiritus netop deri, men så kan jeg over for ministeren og forligsparterne oplyse, at denne positive virkning over for hel-

bredet ikke stiger i takt med mængden af indtagelse af spiritus.

Jeg kan også citere Socialministeriet, der jo meget sjældent er kritisk over for et andet ministerium. De skriver:

Det er Socialministeriets opfattelse, at der ikke foreligger nogen saglige grunde til at ophæve reglen om, at der ikke må sælges alkohol mellem kl. 20 og kl. 6. Der er derfor efter ministeriets opfattelse ingen tvivl om, at forbruget vil stige yderligere.

Derfor er spørgsmålet til ministeren: Har dette ikke været vigtigt i beslutningen om dette lovforslag?

(Kort bemærkning).

Økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen):

Jeg vil gerne sige, at spørgsmålet om alkoholpolitik jo henhører under Indenrigs- og Sundhedsministeriet, som ikke har haft betænkeligheder ved en ophævelse af den her regel. Jeg har selvfølgelig noteret mig Socialministeriets holdning, men jeg har lagt vægt på, at Indenrigs- og Sundhedsministeriet er dem, der har ekspertisen på området.

(Kort bemærkning).

Poul Erik Christensen (RV):

Jeg vil slutte af med et godt råd til ministeren: Når ministeren fremover skal lave nye love, så tror jeg, det vil være en god idé, at man ikke præsenterer Det Radikale Venstre for et færdigbehandlet forlig på et så væsentligt område, som lukkeloven kan være, men lader demokratiet fungere og inddrager en bredere kreds i lovgivningsarbejdet.

(Kort bemærkning).

Økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen):

Det er sådan, at en minister jo må vurdere, om der kan skabes et flertal for det, regeringen ønsker at gennemføre, og det er faktisk det, der er sket i denne sag.

(Kort bemærkning).

Frank Aaen (EL):

Det er da fint, at man har hørt Kirkeministeriet for at være helt sikker på, at Kirkeministeriet ikke havde indvendinger mod, at man åbnede flere gange om søndagen i kirkernes åbningstid. Det er da en udmærket omsorg. Men det, der så undrer os i svaret her fra ministeren, er, at når

man hører, at Landsforeningen af Landsbysamfund siger, at det her betyder færre butikker i landsbyerne og problemer med at få folk til at blive boende i landsbyerne, når man hører, at de små butikker siger, at det her betyder færre butikker, når man hører mange samstemmende sige, at det her betyder butikslukninger, længere til butikkerne for de ældre, problemer for specialbutikkerne, urmagere, isenkræmmere osv., så får de knap nok et eneste ord med fra ministeren.

Det afgørende er jo, at man med denne her lov fremmer lukningen af små butikker, fremmer lukningen af butikker i landsbyerne, fremmer lukningen af specialbutikker. Burde ministeren ikke med lidt mere omhu høre efter de protester og i hvert fald kommentere det mere i sin opsamling?

(Kort bemærkning).

Økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen):

Jeg vil gerne sige, at er der butikker, der gør det godt, så har de også kunderne. Sådan er det nu engang. Det er kunderne, der bestemmer, hvilke butikker der overlever. Vi har jo stadig væk reglen med omsætningsgrænsen på de 27 mio. kr. De butikker, der specielt ligger i landområderne, kan jo holde åbent hver søndag. Det er jo ikke det, der er resultatet af det lovforslag, der ligger på bordet.

(Kort bemærkning).

Frank Aaen (EL):

Det her er jo ikke et problem, der opstår, fordi de ikke må holde åbent om søndagen. Det må de fleste af de små i forvejen.

Det drejer sig om, hvordan små butikker kan overleve i et samfund, hvor alle butikscentrene har åbent i hvert tilfælde hver anden søndag, og hvor man i de store byer har en butik på det ene eller det andet gadehjørne, der har åbent om søndagen. Det er jo det, der er konsekvensen af den her lov.

Det er jo et led i en udvikling, som vi alle sammen ved hvor fører hen. Det betyder, at hvis man ikke kan holde åbent hver søndag, kan man ikke klare konkurrencen, for det, der var meningen med de små butikker, der kunne holde åbent om søndagen, hvis de gerne ville, var at styrke dem i konkurrencen, fordi de netop kunne holde åbent på nogle tidspunkter, hvor de store havde lukket. Det fjerner man jo også lige så stille og roligt her og nu.

Kl. 17.35

Det er da det, man må forholde sig til. Jeg kan ikke forstå, at der slet ikke er en større grad af forholden sig til, at det her har den konsekvens, at uanset hvor dygtig man er i den lille butik, så betyder det her lukning af flere små butikker, det betyder lukning af flere nærbutikker, det betyder lukning af flere specialbutikker.

(Kort bemærkning).

Økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen):

Nu er det jo ikke planloven, vi diskuterer i dag. Den får vi nok muligheden for at diskutere på et andet tidspunkt omkring udviklingen af centre osv.

Jeg vil blot sige, at alle jo ved, at der er et udbredt ønske fra befolkningen om, at der er mulighed for en mere liberaliseret åbningstid. Det er det, som det her forslag imødekommer.

Jeg må sige til hr. Frank Aaen, at de små jo også overlever de steder, hvor man ønsker at handle. Sådan er tingene nu engang skruet sammen. Og når der er en masse butikker, der er lukket igennem de senere 10 og 20 år, så er det nok et spørgsmål om, at der er nogle, der har været dyrere end andre.

(Kort bemærkning).

Poul Henrik Hedeboe (SF):

Med hensyn til liberaliseringen af salg af alkohol, altså hvor der åbnes op for salget mellem kl. 20 og kl. 6: Gør det indtryk på ministeren, at også Politimesterforeningen faktisk meget klart har frarådet det, fordi konsekvenser af dette er af den dårlige slags?

Mit andet spørgsmål drejer sig om selve forslaget. På miljø siden er der angivet, at det ikke har nogen miljøeffekter. Men er ministeren ikke enig i, at det dog vil have nogen effekt i form af centralisering og dermed også længere vej og mere kørsel til butikker, så der faktisk burde være medtaget noget omkring miljø i vurderingen af forslaget?

(Kort bemærkning).

Økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen):

Jeg tror, at det er besværligt at begynde at regne på, hvad det betyder i transportomkostninger, at vi lempes med det antal søndage, der lempes med.

Så må jeg blot sige: Vi har jo også været med til at ville afskaffe det her forbud for at lave en

administrativ lettelse for butikkerne, så man ikke skal til at afskærme efter kl. 20.

Nu nævner hr. Poul Henrik Hedeboe så Politimesterforeningen. Det er fair nok, men jeg er så også nødt til at sige, at de mange organisationer, som man ynder at henvise til i denne debat, sagde, at de ønskede det her og at afskaffe det nationale kompromis.

(Kort bemærkning).

Kristen Touborg (SF):

Mit spørgsmål kommer på baggrund af det svar, ministeren gav den radikale ordfører før, om, at indenrigs- og sundhedsministeren ikke har betæneligheder ved loven. Det får mig til at spørge: Er det sådan, at man er med i den samme regering, eller hvordan er det?

(Kort bemærkning).

Økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen):

Ja.

(Kort bemærkning).

Frode Sørensen (S):

Jeg tillader mig at gå ud fra, at ministeren selv med en ny lukkelov ønsker, at der skal være en rimelig og ensartet konkurrence på det danske forretningsmarked. Derfor vil jeg spørge ministeren, om det er rimeligt, at f.eks. de store kæder kan fordele de der seks løse søndage, så der kan være nogle kæder, der måske i stedet for 20 kan komme op på 32?

Så vil jeg lige supplere det lidt og spørge, om ministeren er enig med sin kollega skatteministeren, som her mellem kl. 13 og kl. 14 i dag sagde, at udvidelsen af antallet af søndage betyder, at varerne bliver billigere. Hvis det er tilfældet, ville jeg da meget gerne have oversendt det regnestykke.

(Kort bemærkning).

Økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen):

Der er ingen tvivl om, at der er sket en større og større konkurrence i de senere år i vores butiksdrift, at der ikke er de samme avancer som tidligere. Men jeg kan ikke henvise til, hvad det er for et stykke papir, som skatteministeren har refereret til i dag. Det tror jeg er et spørgsmål, som hr. Frode Sørensen så må stille til skatteministeren.

Vi har som tidligere nævnt ment, at det her forslag, der nu ligger på bordet, er en afbalance-

ret løsning, og jeg havde da gerne set, at Socialdemokratiet også havde kunnet stemme for det her forslag. Nu har man så valgt at sige »duer ikke«, fordi antallet af søndage er under en håndfuld mere på årsbasis end det, man egentlig gerne havde set. Det beklager jeg kun, men det er så den holdning, man har valgt at indtage. Men jeg tror da også, der er mange vælgere i Socialdemokratiet, der gerne ser en øget liberalisering af den nugældende lovgivning.

Kl. 17.40

(Kort bemærkning).

Colette L. Brix (DF):

Jeg vil gerne spørge ministeren om punktet om samdrift: Er det ikke et punkt, der netop kom ind, for at de små virksomheder skulle kunne udvide deres koncept, sådan at de eventuelt kunne få en forretning, der kunne rumme noget mere, så de kunne tjene nogle flere penge? Var det ikke det, der var hensigten med det punkt om samdrift?

(Kort bemærkning).

Økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen):

Jeg kan bekræfte over for fru Colette Brix, at reglerne om samdrift giver mindre specialbutikker de samme muligheder, som man har i de store centre i dag, og derfor er det helt klart et tiltag, der gavner de små butikker.

(Kort bemærkning).

Colette L. Brix (DF):

Jamen det vil jo også sige, at mange af de små butikker, som er omstillingsparate i dag – og det er der jo heldigvis rigtig mange af dem der – jo netop er nogle, der kan omstille sig i løbet af nul komma fem; de kan gå ind nu og lave noget ekstra i deres forretning, altså få en ekstra om sætning, som de ikke har kunnet få før, fordi det ikke var tilladt.

Netop det her med samdrift må da være alle tiders gode idé for alle de små forretninger, der ligger i udkantssområderne. Det skal vi da have gjort meget mere for at få ud.

(Kort bemærkning).

Økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen):

Endnu en gang vil jeg sige, at jeg kun kan bekræfte, at reglerne om samdrift giver nye forretningsmuligheder for mindre butikker. Det kan være Nørrebro Bryghus, der i sin restaurant kan

sælge noget ud over disken; det kan være en anden restaurant, der kan sælge andre produkter ud over disken; det kan være den lille forretningsdrivende, der i sin butik ønsker at lave udskænkning. Bare man følger gældende regelsæt, er der også mulighed for det. Jo, mere omsætning til de små butikker.

(Kort bemærkning).

Johs. Poulsen (RV):

Hr. Poul Erik Christensen gav ministeren det råd, at man, hvis man vil have bredere løsninger, måske ikke fremlagde færdigforhandlede forslag for resten af Folketingets partier. Jeg vil derfor gerne igen spørge: Hvad er den præcise baggrund og den politiske begrundelse for at fremlægge et fuldstændig færdigforhandlet forslag over for de øvrige partier i Folketinget? Er det ikke, hvad man kalder blokpolitik?

(Kort bemærkning).

Økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen):

Det mener jeg ikke. Jeg mener faktisk, at lovforslaget, der nu ligger, er – som jeg har nævnt mange gange fra talerstolen i dag – et afbalanceret forslag, hvor vi ikke får en total liberalisering, men hvor vi tager et skridt mod mere liberalisering, og hvor vi selvfølgelig, inden vi fremlagde forslaget, så, at der var flertal for den lovgivning.

Det mener jeg en minister bør sikre sig indimellem. Det betyder jo ikke, at man sidder i et hjørne; det er derfor, vi har en anden- og en tredjebehandling. Men jeg er nødt til at sige, at hvis der er nogle, der tror på, at man filer de 20 ned til 16, så vil jeg sige, at jeg tror, løbet er kørt på det område.

Så er der kommet nogle klare markeringer af, at det kan man ikke leve med, men det betyder jo ikke, at alt bliver rettet i et lovforslag, fordi man har haft en førstebehandling. Det med en markant nedsættelse af antallet af søndage tror jeg ikke er muligt.

(Kort bemærkning).

Johs. Poulsen (RV):

Betyder det, at ministeren tror på en mindre markant nedsættelse? Og er det ikke sådan, at hvis man havde fulgt de almindelige parlamentariske spilleregler, nemlig at have fremlagt forslaget til forhandling hos alle Folketingets partier og dermed måske have fundet en bredere løs-

ning, så ville det i alt fald have understøttet det konservative synspunkt i højere grad?

(Kort bemærkning).

Økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen):

Jo, men nu skal jeg jo ikke stå og føre konservativ politik her fra talerstolen i dag. Jeg står her som minister for hele regeringen. Der ligger et afbalanceret forslag, og da er regeringen så endt på 20 dage, og det forholder jeg mig til.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Erhvervsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

21) Første behandling af lovforslag nr. L 144: Forslag til lov om midlertidig binding af kommunernes og amtskommunernes overskudslikviditet og ændring af forskellige kommunal-økonomiske love. (Binding af overskudslikviditet i kommunerne indtil 2007, indførelse af midlertidige begrænsninger i den kommunale og amtskommunale skatteudskrivning for 2006 og midtvejsregulering af den kommunale udligning af beskatningsgrundlag for 2005).

Af indenrigs- og sundhedsministeren (Lars Løkke Rasmussen).

(Fremsat 6/4 2005).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Leif Mikkelsen (V):

Det her er et lovforslag, der har været genstand for en betydelig opmærksomhed og debat, al den stund det blev fremsat, umiddelbart før de danske kommuner var samlet til årsmøde. Det